

**Baltijas Asamblejas Ekonomikas, enerģētikas un inovācijas komitejas
priekšsēdētāja Ata Lejiņa uzruna
32.Baltijas Asamblejas sesijā
2013.gada 28.novembrī**

Vienotās reģionālās tūrisma koncepcijas attīstība

Kolēģi!

Dāmas un kungi!

Baltijas Asamblejas Ekonomikas, enerģētikas un inovācijas komiteja šajā gadā izskatīja jautājumu par vienotas reģionālās tūrisma koncepcijas attīstību.

Vienots reģionālais tūrisms ir ārkārtīgi nozīmīgs ne tikai reģionam kopumā, bet arī katrai valstij atsevišķi. Manuprāt, atbildes uz jautājumiem – kā attīstīt kopīgo tūrisma politiku, kā sekmēt kopīgos investīciju projektus tūrisma sektorā, kā piesaistīt ES finansējumu kopīgajiem tūrisma projektiem, kā reģionam piesaistīt vairāk tūristu – vajadzēja noformulēt jau vismaz pirms divdesmit gadiem. Skaidri apzinot un saprotot, ka līdzīgās ekonomikas struktūras, savstarpējā konkurence un vēlme izkopt savu „dārziņu” traucēja mums visiem sēsties pie viena galda un runāt par vienotu ārējo ekonomikas un tirdzniecības politiku, kopīgiem investīciju projektiem, vienotu uzņēmējdarbības telpu. Savstarpēji sīvi konkurējot par investīcijām, par iekļūšanu lielajos tirgos un par labāku novērtējumu tajos, mēs tomēr šo gadu laikā esam zaudējuši daudzas tā saucamās zelta iespējas.

Latvijas prezidentūras ietvaros Igaunijas, Latvijas un Lietuvas sadarbība, attīstot vienotu pieeju investīcijām, ekonomikas politikai un uzņēmējdarbībai, ir viens no prioritārajiem jautājumiem. Izolācija un protekcionisms apdraud katru valsti atsevišķi un reģionu kopumā. Un mums piekrīt darba devēju asociācijas, mums piekrīt rūpniecības un tirdzniecības kameras, mums piekrīt biznesa konfederācijas, mums piekrīt uzņēmēji.

Mēs nerunājam par Baltijas valstu ekonomisko integrāciju. Mēs runājam par Baltijas ekonomisko interešu kopīgu pārstāvēšanu starptautiskajos tirgos. Lai iekļūtu jaunajos un visstraujāk augošajos tirgos, mums ir jāapvieno Baltijas valstu spēki. Jo īpaši šībrīža finanšu un ekonomiskajā vidē Baltijas valstīm ir jādomā par proaktīvu politiku kopīgas ārējās tirdzniecības jomā. Iespēja iekļūt jaunos tirgos sekmēs mūsu ekonomikas attīstību un jaunu darba vietu rašanos.

Kolēģi, vēlos vērst jūsu uzmanību uz acīmredzamo faktu, ka tieši tūrisms ir nozare, kas to veicinās jo īpaši. Nenoliedzami, tūrisms ir viena no tām nozarēm, kur nepieciešama Baltijas valstu resursu un centienu apvienošana. Nenoliedzami ir arī tas, ka katra valsts cīnās un cīnīsies par lielāku tūristu pieplūdumu savā zemē. Vienlaikus nevaram noliegt, ka, attīstot kopīgos tūrisma produktus, mēs varam piesaistīt vairāk tūristu. Joprojām globālā mērogā tūristu skatījumā neeksistē katra Baltijas valsts atsevišķi. Vēlamies to vai ne, Igaunija, Latvija un Lietuva globālā mērogā tiek uztvertas kā vienota reģiona valstis, kā vienots atskaites punkts. Maz ticams, ka tūristi no Japānas, Ķīnas vai Kanādas brauks tikai un vienīgi apceļot Igauniju vai Lietuvu. Ir izņēmumi, piemēram, uz Robija Viljamsa koncertu šī gada augustā Tallinā ieradās daudzi popmūziķa fani, kas devās tikai un vienīgi uz Tallinu, jo viņu elks tur sniedza koncertu. Bet tie ir izņēmumi.

Kolēģi!

Nevar apgalvot, ka baltieši tūrisma jomā nesadarbojas. Baltijas valstu pārstāvji kopīgi apmeklē tūrisma izstādes, organizē kopīgas masu mediju vizītes un dažas kopīgas kampaņas, piemēram, Lielo Baltijas apceļošanu¹ 2011. un 2012.gadā. Tomēr joprojām ir daudz neizmantotu iespēju klasteru un profesionālo tūrisma asociāciju sadarbības stiprināšanai. Sekmīgu sadarbību traucē vairāki šķēršļi.

¹ *Great Baltic Travel*

Piemēram, sadarbības tiesiskā bāze un kopīgajām mārketinga aktivitātēm izmantojamie līdzekļi ir nepietiekami. Eksperti uzskata, ka maza ir valdību izpratne un interese par kopīgajiem tūrisma projektiem.

Mēs pozitīvi novērtējam to, ka šī gada 17.oktobrī tika parakstīti grozījumi trīspusējā starpvaldību līgumā par sadarbību tūrisma sektorā. Ļaujiet iepazīstināt ar šajā līgumā ieplānotajiem soļiem! Pirmkārt, līgums paredz izveidot kopīgus tūrisma informācijas birojus vai apstiprināt kopīgus tūrisma nozares pārstāvjus trešajās valstīs. Otrkārt, līgums paredz, ka valstīm ir jāsadarbojas gan finansiāli, gan nefinansiāli, tuvos un tālos tirgos veicinot interesi par Baltijas telpu kā vienotu tūrisma mērķi. Treškārt, līgums paredz attīstīt Baltijas tūrisma zīmolu, tūrisma produktus un infrastruktūru, uzlabot tūrisma pakalpojumu kvalitāti, kā arī novērst administratīvos šķēršļus.

Baltijas Asamblejas Ekonomikas, enerģētikas un inovācijas komiteja rūpīgi uzraudzīs, kā līguma grozījumi tiks īstenoti praksē. Mums ir svarīgi, lai šīs parakstītās apņemšanās neiegulst arhīvu plauktos. Baltijas valstu valdībām ir proaktīvi jāīsteno līgumā deklarētā apņemšanās.

Kolēģi!

Man ir patiess prieks, ka Baltijas Asambleja sekmējusi Lietuvas medicīnas tūrisma klastera, Lietuvas Kūrortu asociācijas, Latvijas veselības tūrisma klastera un Igaunijas veselības tūrisma klastera saprašanās memoranda parakstīšanu šī gada 13.oktobrī Viļņā. Memoranda mērķis ir veicināt Baltijas valstu veselības tūrisma attīstību un vairot tā globālo konkurētspēju. Kolēģi, vēlos uzsvērt, ka, sperot šos soļus, Baltijas valstu uzņēmēji ir spējuši izvairīties no konkurences cīņas par tūristiem. Tieši pretēji, mēs esam sapratuši, ka sadarbība dod būtiskus augļus medicīnas tūrisma sektorā un līdz ar to vairo mūsu valstu iedzīvotāju ienākumus.

Lai sadarbotos tūrisma jomā, mums ir daudz kopīga. Vissvarīgākais arguments par labu sadarbībai ir tas, ka mēs orientējamies uz vienādiem tirgiem. Un, kolēģi, iekarot lielos tirgus nav iespējams, katram ejot savu ceļu. Mūsu valstīm tas ir jādara kopā, pārvarot iekodēto baltiešu sacensību un konkurenci. Baltijas sadarbība tūrisma jomā mums ir jāiekļauj nacionālajās tūrisma attīstības stratēģijās. Mums ir aktīvi jārunā ar biznesa pārstāvjiem par kopīgu tūrisma produktu attīstīšanu. Mums ir jāanalizē iespējas piesaistīt ES piedāvātās atbalsta programmas kopīgu Baltijas tūrisma produktu veidošanai. Un, visbeidzot, mums ir jāattīsta vienota ilgtermiņa Baltijas reģionālā tūrisma koncepcija. Vēlos vēlreiz uzsvērt – ilgtermiņa.